

Dosarul nr. 2ra-1058/2022
2-20139617-01-2ra-05082022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Dimitriu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări
„Galas” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Portnoi
împotriva Companiei de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, intervenient
accesoriu Abo Bakar Mohamad cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare,
împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 noiembrie 2020, Tamara Portnoi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva CA „Galas” SA, intervenient accesoriu Abo Bakar Mohamad cu privire
la încasarea despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 05 noiembrie 2017, în satul Ratuș, r.
Criuleni, traseul R-6, direcția Chișinău-Soroca, Abo Bakar Mohamad conducând
vehiculul pe prima bandă de circulație nu s-a asigurat trecând pe banda a doua de
circulație fără a acorda prioritate altor vehicule ce se deplasau pe banda, și astfel
tamponând alt vehicul de model „Porsche Panamera”, nr. de înmatriculare
XXXXX, fapt indicat de către Abo Bakar Mohamad în procesul-verbal de audiere
a făptuitorului din 05 noiembrie 2017.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 03895571 din 19
noiembrie 2017, Abo Bakar Mohamad, a fost recunoscut vinovat de comiterea
contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional, și prin decizia
agentului constator din 19 noiembrie 2017, i-a fost aplicată sancțiune sub formă
de amendă în mărime de 18 u.c., și sancțiunea complementară de 5 puncte de
penalizare.

La 20 noiembrie 2017, contravenientul Abo Bakar Mohamad achită jumătate
din amenda stabilită, dar din circumstanțe inexplicabile, Abo Bakar Mohamad,
nefiind de acord cu procesul-verbal și decizia aplicată, a contest-o.

Prin hotărârea din 11 noiembrie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Criuleni,
în temeiul art. 443, 445 al Codului contravențional al RM, s-a admis contestația

depusă de către Abo Bakar Mohamad, declarându-se nul procesul-verbal cu privire la contravenție.

Nefiind de acord cu hotărârea judecătorească, Abo Bakar Mohamad, prin intermediul avocatului a contestat-o cu recurs, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2020 s-a declarat ca nefondat recursul declarant de Abo Bakar Mohamad.

Reclamanta a mai menționat faptul că ulterior recepționării deciziei instanței de recurs s-a adresat către pârât în vederea achitării despăgubirii.

Însă, prin răspunsul cu nr. de ieșire 195 din 17 iunie 2020, CA „Galas” SA a refuzat restituirea pagubei, motivele de fapt și de drept fiind indicate în răspunsul indicat, fără a le expune suplimentar în cerere.

A mai menționat că prin Actul de examinare a mijlocului de transport nr. 3054/12A din 06 decembrie 2017 și Raportul de evaluare a pagubei nr. 3054/12A din 08 decembrie 2017, s-a constatat deteriorările suportate de către mijlocul de transport de model „Porsche Panamera”, nr. de înmatriculare XXXXX, cât și valoarea prejudiciului, în mărime de 159 007,05 lei.

Drept temei pentru plata despăgubirilor de asigurare în contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, constituie survenirea cazului asigurat, vinovăția persoanei răspunzătoare de cauzarea prejudiciului, legătura causală între accidentul de circulație produs și prejudiciul cauzat.

Dovada survenirii riscului asigurat, poate fi confirmată, în dependență de riscul asigurat (CASCO sau asigurare obligatorie de răspundere civilă auto), prin actele perfectate de către organele afacerilor interne, procuratură, serviciul protecției civile și situațiilor excepționale, unităților de pompieri, prin raporturile de expertiză a organelor competente, prin actele judecătorești de dispoziție.

În speță, consideră cert determinate temeiurile de fapt în vederea plății despăgubirii, cât și existența actului perfectat de către organele afacerilor interne.

Reclamanta a invocat că, în cazul în care prin hotărârea instanței de judecată decizia agentului constatator cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale a fost anulată, iar procesul-verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul, cu încetarea procesului contravențional în temeiul art. 445, 443 Cod contravențional, vinovăția asiguratului/ utilizatorului în comiterea accidentului rutier și răspunderea asiguratului/ utilizatorului pentru pagube produse de autovehicul nu se exclude.

Mai mult ca atât, prin hotărârea instanței de fond și decizia instanței de recurs decizia de sancționare a lui Abo Bakar Mohamad nu a fost anulată.

Prin urmare, plata despăgubirilor de asigurare este obligatorie pentru asiguratori, în cazul survenirii riscului asigurat și stabilirii vinovăției persoanei în comiterea accidentului rutier, atât în contractele CASCO, cât și în contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

Conform prevederilor art. 15 alin. (5) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asiguratorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul.

Conform art. 19 alin. (1) lit. f) al Legii, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratorul este obligat să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. (2) asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire - fapt neprodus.

Conform art. 20 prin care drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită față de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege.

Reclamanta a solicitat încasarea despăgubirii din contul CA „Galas” SA, în sumă de 159 007,05 lei, și a cheltuielilor de judecată suportate.

La 15 iunie 2021, a fost admisă cererea reprezentantului CA „Galas” SA, privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a lui Abo Bakar Mohamad.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Portnoi împotriva CA „Galas” SA, intervenient accesoriu Abo Bakar Mohamad cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 octombrie 2021, avocatul Macar Alexandru, în interesele Tamarei Portnoi, a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul declarat.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de avocatul Macar Alexandru, în interesele Tamarei Portnoi. S-a casat hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a emis o nouă hotărâre după cum urmează: S-a admis cererea Tamarei Portnoi. S-a încasat de la CA „Galas” SA în beneficiul Tamarei Portnoi suma de 159 007,05 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. S-a încasat de la CA „Galas” SA la buget, taxa de stat în cuantum de 4 770 de lei.

Pentru a decide astfel, din înscrisurile anexate la materialele cauzei, Colegiul a reținut că la 05 noiembrie 2017, pe traseul Chișinău – Soroca, sat. Ratuș a avut loc accidental rutier, cu implicarea automobilului de model „Renault Kangoo”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de către Abo Bakar Mohamad și automobilul de model „Porsche Panamera”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de către Chiril Portnoi.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03 895571 din 19 noiembrie 2017, cet. Abo Bakar Mohamad, conducătorul automobilului de model „Renault Kangoo”, nr. de înmatriculare XXXXX, a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod Contravențional, conducând vehiculul pe prima bandă de circulație, nu s-a asigurat, trecând pe banda doua de circulație, fără a acorda prioritate altor vehicule ce se deplasau pe bandă, astfel tamponând alt vehicul de model „Porsche Panamera”.

Totodată, instanța a constatat că la momentul comiterii accidentului rutier nominalizat, automobilul de model „Porsche Panamera”, nr. de înmatriculare XXXXX, era condus de Chiril Portnoi (uzufructuar), iar conform copiei certificatului de înmatriculare provizoriu, proprietarul automobilului fiind Tamara Portnoi.

Prin urmare, în urma circumstanțelor stabilite supra, Tamara Portnoi, considerând vinovat în comiterea accidentului intervenientul accesoriu Abo Bakar Mohamad, care la momentul comiterii accidentului a fost posesor al poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. RCAI-002984625 din 18

martie 2017, eliberată de CA „Galas” SA, a înaintat CA „Galas” SA cererea de restituire a pagubei de asigurare RCA.

În urma accidentului rutier, automobilul de model „Porsche Panamera”, nr. de înmatriculare XXXXX, care se afla în proprietatea reclamantei, a fost deteriorat, iar conform raportului de evaluare a pagubei nr. 3054/12A din 08 decembrie 2017, valoarea prejudiciului cauzat automobilului constituie suma de 159 007,05 lei.

Colegiul a mai reținut că nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03 895571 din 19 noiembrie 2017, Abo Bakar Mohamad a contestat în instanța de judecată procesul-verbal menționat.

Conform hotărârii din 11 noiembrie 2019 a Judecătorei Criuleni, sediul Criuleni, contestația contravenientului Abo Bakar Mohamad a fost admisă ca întemeiată, fiind declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator al IP Criuleni, pe numele lui Abo Bakar Mohamad, în temeiul art. 242 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Abo Bakar Mohamad în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional.

De altfel, conform răspunsului nr. 195 din 17 iunie 2020, CA „Galas” SA a constatat că cerințele invocate în cererea nr. 4724 din 01 decembrie 2017, contravin în totalitate prevederilor art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, art. 1998 Cod civil și art. 21 din Constituție, deoarece nu există o decizie a agentului constatator sau hotărâre judecătorească definitivă, prin care ar fi fost declarată și dovedită în mod legal, vinovăția asiguratului, ori, în atare situație nu are temei de a achita despăgubirea de asigurare.

Colegiul a considerat că prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat.

Reținând prevederile art. 2, 8 alin. (1), 15 alin. (1), 19 alin. (1) și (2), 21, din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Colegiul a constatat că instanța ierarhic inferioară, la emiterea hotărârii nu a ținut cont de faptul că prin hotărârile instanțelor de materie contravențională, a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 445 și 443 Cod contravențional, în același timp, incorect apreciind că această circumstanță, ar exclude faptul producerii accidentului rutier și deteriorarea automobilului, de altfel, recunoscut de însăși intimat și obligativitatea intimatului de a recupera paguba.

Mai mult, prin hotărârea instanței de fond și decizia instanței de recurs în materia contravențională decizia de sancționare a lui Abo Bakar Mohamed nu a fost anulată. Așadar, plata despăgubirilor de asigurare este obligatorie pentru asiguratorii, în cazul survenirii riscului asigurat și stabilirii vinovăției persoanei în comiterea accidentului rutier, atât în contractele CASCO, cât și în contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

În acest sens, instanța de apel a reținut că este neîntemeiat refuzul CA „Galas” SA de a achita despăgubiri de asigurare asiguratului Tamara Portnoi.

Totodată, Colegiul a remarcat că conform art. 28 alin. (1), (3) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, asiguratorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de

daune și să accepte cererea păgubitului privind modalitatea de plată a despăgubirii, care poate fi: a) în numerar; b) prin virament în cont bancar; c) prin virament în contul bancar al unității de specialitate care a efectuat sau va efectua reparația.

Dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plătește totuși despăgubirea în cuantumul stabilit. În acest caz, persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanță de judecată.

Având în vedere cele constatate, Colegiul a apreciat ca fiind întemeiat argumentul apelantului precum că în speță urmează a fi admisă pretenția privind încasarea din contul CA „Galas” SA în beneficiul Tamarei Portnoi despăgubirea de asigurare în sumă de 159 007,05 lei, și subsecvent suma de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, precum și la buget, taxa de stat în cuantum de 4770 de lei.

La 08 iulie 2022 și la 13 iulie 2022, prin poșta electronică și respectiv prin intermediul poștei terestre, CA „Galas” SA a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 mai 2022 și a expediat-o participanților la proces la 28 iunie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 192), astfel, recursul declarat la data de 08 iulie 2022 și la 13 iulie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 05 august 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or, până la data examinării cauzei careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de CA „Galas” SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CA „Galas” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de CA „Galas” SA, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat